COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 22.9.2009
COM(2009) 488 final

RAPORTUL COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI PARLAMENTUL EUROPEAN

privind activitățile Consiliului European pentru Cercetare și realizarea obiectivelor stabilite în Programul specific „Idei” în 2008

RAPORTUL COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI PARLAMENTUL EUROPEAN

privind activitățile Consiliului European pentru Cercetare și realizarea obiectivelor stabilite în Programul specific „Idei” în 2008

(Text cu relevanță pentru SEE)

1. INTRODUCERE

Consiliul European pentru Cercetare (ERC) a fost creat în februarie 2007 printr-o decizie[1] a Comisiei ca o nouă și ambițioasă componentă a politicii UE în domeniul cercetării în temeiul prevederilor celui de-al șaptelea Program-cadru. Acesta este mijlocul de implementare a Programului specific „Idei” al cărui buget se ridică la 7,51 miliarde euro pe perioada 2007-2013. Consiliul European pentru Cercetare cuprinde un Consiliu științific asistat de o structură specifică de implementare (SSI) și funcționează în conformitate cu principiile excelenței științifice, autonomiei, eficienței, transparenței și responsabilității.

Prezentul raport anual al Comisiei pentru 2008, elaborat în cooperare cu Consiliul științific al ERC, prezintă evaluarea Comisiei cu privire la activitățile ERC și la realizarea obiectivelor acestuia în cel de-al doilea an de existență.

Activitățile ERC în acest an pot fi împărțite în două mari capitole: primul reprezintă continuarea implementării programului, în special, implementarea primului apel pentru granturi ERC pentru cercetători confirmați (*ERC Advanced Grants - AdG*) și publicarea celui de-al doilea apel pentru granturi ERC pentru cercetători debutanți (*ERC Starting Grants - StG*) și, respectiv, granturi ERC pentru cercetători confirmați. Activitățile aferente au inclus ajustări operaționale la administrarea apelurilor și a sistemelor de evaluare *inter pares*, măsuri destinate să asigure integritatea procedurilor și proceselor, furnizarea de sprijin strategic și administrativ pentru Consiliul științific și comunicarea cu comunitatea științifică.

Cel de-al doilea domeniu de activitate privește crearea Agenției Executive a ERC (*ERC Executive Agency* – ERCEA) care va prelua rolul de structură specifică de implementare asigurat în prezent de Comisie. Activitățile din acest domeniu au inclus adoptarea actului de delegare, selecția și recrutarea de personal nou pentru agenție și numirea comitetului director. În afară de aceasta, Comisia a elaborat metodologia pentru revizuirea mecanismelor și structurilor utilizate pentru implementarea programului, desfășurată în 2009.

2. TEMEI JURIDIC

La articolul 4 alineatul (4) din decizia privind Programul specific „Idei”[2] se prevăd următoarele:

---

[1] 2007/134/CE: Decizia Comisiei din 2 februarie 2007 de înființare a Consiliului European pentru Cercetare (JO L 57, 24.2.2007, p. 14).

[2] 2006/972/CE: Decizia Consiliului din 19 decembrie 2006 privind programul specific Idei de punere în aplicare a celui de al șaptelea program-cadru al Comunității Europene pentru activități de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative (2007-2013) (JO L 400, 30.12.2006, p. 242).

Comisia este un garant al autonomiei și integrității Consiliului European pentru Cercetare, asigură executarea corespunzătoare a sarcinilor care i-au fost încredințate și prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport anual privind activitățile ERC și realizarea obiectivelor stabilite în programul specific.

Anexa I la aceeași decizie prevede că raportul anual va fi elaborat în cooperare cu Consiliul științific.

3. ASPECTE STRATEGICE

Consiliul științific are responsabilitatea de a stabili strategia științifică a ERC, inclusiv elaborarea programului de lucru anual „Idei". În anul 2008 nu s-au produs modificări fundamentale în strategia ERC. S-au introdus, totuși, adaptări și îmbunătățiri, în perspectiva faptului că, pentru prima dată, creșterea resurselor de finanțare a ERC permitea lansarea din același buget anual de apeluri pentru granturi ERC atât pentru cercetători debutanți, cât și pentru cercetători confirmați.

A fost îmbunătățit, de asemenea, sistemul de evaluare *inter pares* al ERC, în special în ceea ce privește propunerile interdisciplinare, strategia de comunicare a ERC privind publicarea rezultatelor evaluărilor și strategia de evitare a situațiilor de conflict de interese.

3.1. Granturi

Consiliul științific a elaborat două mecanisme-cheie de finanțare în temeiul Programului specific „Idei", destinate să promoveze excelența în cercetarea în toate domeniile cunoașterii. Cercetătorii stabiliți în Uniunea Europeană sau care se instalează într-un stat membru al UE sau într-o țară asociată la PC7 sunt eligibili, indiferent de naționalitate. În acest mod se protejează, totodată, capitalul uman: cercetătorii cei mai talentați rămân în Europa și sunt atrași de aceasta.

Aceste mecanisme sunt:

Granturile ERC pentru cercetători independenți debutanți (*ERC Starting Grants*): care sprijină cariera cercetătorilor independenți de nivel excelent care se află în stadiul de lansare sau de consolidare a propriei echipe de cercetare independente sau, în funcție de domeniu, de creare a propriului program independent de cercetare.

Granturi ERC pentru cercetători confirmați (*ERC Advanced Grants*): care sprijină proiectele de cercetare inovatoare, de nivel excelent, inițiate și conduse de cercetători confirmați de prim rang, indiferent de vârsta acestora, instalați deja în calitate de conducători de echipe independente de cercetare pe cont propriu.

3.2. Programul de lucru

Programul de lucru „Idei" 2008[3] a fost elaborat de Consiliul științific și transmis Comisiei la începutul anului 2008, fiind ulterior adoptat. Au fost necesare adaptări ca urmare a numărului extraordinar de mare de propuneri primite în cadrul apelului pentru granturi pentru cercetători debutanți din 2007. În anul respectiv, numărul propunerilor a fost de trei ori mai mare decât

[3] C(2007)5746 din 29.11.2007, nepublicată.

cel anticipat și, în afară de faptul că a pus la încercare resursele SSI (administrative și de infrastructură IT), rata succesului a fost de numai 3 %.

De aceea, în 2008, s-a introdus un număr de adaptări pentru apelurile viitoare astfel încât să se asigure limitarea numărului fără a se compromite calitatea propunerilor. S-au introdus măsuri cum ar fi analiza comparativă a expertizei științifice a candidaților și limitarea posibilităților de retrimitere a propunerilor în scopul descurajării prezentării de propuneri necompetitive.

În cazul granturilor pentru cercetătorii debutanți, s-a introdus o „fereastră de eligibilitate" care se îngustează simetric, de la o perioadă de 2 la 9 ani în 2007 la o perioadă de la 3 la 8 ani în 2008. În cazul granturilor pentru cercetători confirmați, s-a decis ca bugetele pentru primele două apeluri (2008 și 2009) trebuie să fie legate astfel încât să se pună la dispoziția candidaților un buget cumulat de aproximativ un miliard de euro pe parcursul acestor doi ani consecutivi. În vederea asigurării unui tratament egal tuturor candidaților, condițiile de eligibilitate și procedurile de depunere a propunerilor și de evaluare *inter pares* în secțiunile privind granturile pentru cercetătorii confirmați nu au fost, așadar, revizuite substanțial față de programul de lucru precedent.

3.3. Metodologia de evaluare inter pares

Calitatea procesului de evaluare *inter pares* aplicat de ERC și încrederea pe care o trezește în rândul comunității științifice vor fi vitale pentru atingerea obiectivelor ERC, motiv pentru care Consiliul științific a acordat o atenție deosebită metodologiei ERC de evaluare *inter pares.* Consiliul științific a adoptat o structură formată din paneluri de evaluare *inter pares* de înalt nivel, care acoperă un evantai larg de discipline și este organizată pe trei domenii de cercetare principale: științe fizice și inginerești, științele vieții și științe sociale și umane. Membrii panelurilor propuși de Consiliul științific includ oameni de știință, ingineri, universitari de cea mai înaltă reputație internațională atât din UE, cât și din afara acesteia.

Fiecare panel acoperă o gamă extinsă de teme, astfel încât să se asigure că se acordă atenția necesară propunerilor interdisciplinare de înaltă calitate, și este condus de un președinte al panelului care conferă vizibilitate și credibilitate întregului proces de evaluare *inter pares*. Pe baza experienței câștigate din apelul precedent, numărul de paneluri a fost mărit la 25 pentru primul apel privind granturile ERC pentru cercetători confirmați din 2008, în scopul unei mai bune distribuiri a sarcinii între paneluri și pentru a asigura reprezentarea diferitelor discipline. Au fost înființate două seturi de paneluri, care alternează anual. Acest sistem permite limitarea solicitării evaluatorilor individuali și, totodată, permite să nu fie excluși ei înșiși de la prezentarea de propuneri în vederea finanțării de către ERC.

Numărul de paneluri pentru granturile pentru cercetătorii debutanți a fost, de asemenea, mărit la 25, astfel încât panelurile funcționează de o manieră coerentă în ambele scheme de finanțare.

4. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

În cadrul implementării programului, au fost în totalitate executate angajamente de 523,90 milioane de euro (angajamente globale) și plăți de 227,20 milioane de euro. Aceste sume reprezintă 99,988% și, respectiv, 100% din creditele operaționale ale Programului specific „Idei".

4.1. Granturi

Granturile se acordă printr-un acord oficial de finanțare, odată ce au fost încheiate procedurile juridice și financiare și s-a luat decizia oficială de acordare a grantului. Procesul de pregătire a grantului nu include negocierea propunerii sub raportul substanței științifice sau tehnice a acesteia, iar grantul este oferit pe baza propunerii prezentate și a recomandării de finanțare formulate în urma evaluării *inter pares*.

Dacă devin disponibile resurse suficiente (de exemplu prin retragerea de propuneri selecționate sau finanțări din partea unor terți), pregătirea acordurilor de finanțare începe cu propunerea cel mai bine evaluată pe lista de rezerve și continuă cu celelalte propuneri în ordinea descrescătoare a clasamentului final.

4.1.1. Granturile pentru cercetătorii debutanți în 2007

Procesul de acordare a primelor granturi ERC pentru cercetători debutanți s-a încheiat în prima jumătate a anului 2008. Consiliul științific a urmărit procesul îndeaproape. Bugetul inițial de 292,2 milioane de euro prevăzut în programul de lucru 2007 a crescut la 338 milioane de euro grație contribuției țărilor nemembre ale UE care participă la PC7. Această creștere a bugetului a permis ERC să finanțeze mai multe granturi decât cele 250 prevăzute inițial.

De fapt, în cele din urmă au fost finanțate 299 propuneri din cele prezentate, în ordinea de merit stabilită în urma evaluării *inter pares*.

4.1.2. Granturile pentru cercetătorii confirmați pe 2008

Primul apel pentru granturi ERC pentru cercetătorii confirmați a fost publicat la 30 noiembrie 2007, cu trei termene diferite de depunere a propunerilor în primăvara anului 2008, în funcție de domeniu (științe fizice și inginerești, științele vieții, științe sociale și umane). Apelul prevedea depunerea propunerilor într-o singură etapă (candidaților li se cerea să își prezinte propunerea completă, însoțită de un rezumat și dovezi ale experienței de conducere de proiecte de cercetare la termenul de depunere a propunerilor) și evaluarea în două etape. Bugetul estimativ al apelului se ridica la 516,95 milioane de euro.

SSI a implementat sistemul ERC de evaluare *inter pares*, inclusiv numirea membrilor panelului, după cum a stabilit Consiliul științific. Au fost primite în total 2 167 propuneri (997 în domeniul științelor fizice și inginerești, 766 în domeniul științelor vieții și 404 în cel al științelor sociale și umane) dintre care, în urma unui verificării eligibilității, au fost evaluate *inter pares* 2 034 propuneri. Acest număr a fost considerabil mai mic decât numărul propunerilor prezentate în 2007 în cadrul apelului privind granturile pentru cercetătorii debutanți, ceea ce a arătat că măsurile luate pentru reducerea numărului de propuneri fără a aduce atingere calității au fost încununate[4] de succes. Până la sfârșitul lui 2008, au fost selectate pentru finanțare 275 de propuneri prezentate în cadrul acestui apel: 114 în domeniul științelor fizice, 84 în domeniul științelor vieții, 48 în domeniul științelor sociale și umane, iar 29 au fost considerate ca aparținând unei noi categorii interdisciplinare. În funcție de disponibilitatea de finanțare din partea țărilor terțe, în 2009 ar putea fi posibilă finanțarea mai multor propuneri prezentate în cadrul acestui apel.

---

[4] A se vedea și punctul 3.1.

4.1.3. Granturile pentru cercetătorii debutanți în 2009

Cel de-al doilea apel privind granturile ERC pentru cercetătorii debutanți a fost publicat în iulie 2008, având trei termene diferite de prezentare a propunerilor în toamna anului 2008, în funcție de domeniu. În total, au fost prezentate 2 503 propuneri: 1 112 în domeniul științelor fizice, 927 în domeniul științelor vieții și 464 în domeniul științelor sociale și umane. Deoarece procesul este în curs, nu sunt disponibile informații finale cu privire la numărul de propuneri selecționate.

4.1.4. Granturile pentru cercetătorii confirmați pe 2009

Cel de-al doilea apel privind granturile ERC pentru cercetătorii confirmați a fost publicat în noiembrie 2008, având trei termene diferite de prezentare a propunerilor în primăvara anului 2009, în funcție de domeniu. Deoarece procesul este în curs, nu sunt disponibile informații finale cu privire la numărul de propuneri.

4.2. Comitetul de program

Comitetul de program „Idei” s-a reunit la 31 ianuarie, 12 iunie și 20 noiembrie 2008. În afara programului oficial al comitetului de program (care funcționează, în mod normal, ca organism consultativ), aceste reuniuni au fost astfel structurate încât comitetul să fie informat pe deplin cu privire la implementarea programului „Idei” și la ERC și să permită, totodată, un schimb deschis de informații cu privire la aspectele strategice și operaționale ale relațiilor dintre comitet, Consiliul științific, secretarul general al ERC și SSI.

4.3. Examinare din punct de vedere deontologic

Dintre cele 299 propuneri prezentate spre finanțare în cadrul apelului privind granturile pentru cercetătorii debutanți în 2007, 95 au fost examinate de un panel extern de etică, iar dintre acestea, 40 au făcut obiectul unei analize etice complete. Unul dintre proiecte implică utilizarea de celule stem prelevate de la embrioni umani și a fost prezentat, pentru aviz, comitetului de gestiune al programului „Idei” în octombrie 2008.

În cadrul apelului pe 2008 privind granturile pentru cercetători confirmați, 126 de propuneri au fost marcate în vederea examinării din punct de vedere etic. Evaluarea a arătat că 57 de propuneri necesită o analiză etică completă, 2 dintre acestea propunând utilizarea de celule stem prelevate de la embrioni umani. În 61 de cazuri în care nu se impunea o analiză etică completă au fost solicitate copii ale aprobărilor la nivel național. Opt propuneri, care nu necesitau alte documente sau noi examinări, erau gata să intre în procedura de încheiere a acordului de finanțare. Examinarea etică completă a fost realizată în noiembrie 2008. În două cazuri s-a solicitat o nouă examinare din punct de vedere al eticii. Aceasta s-a realizat în ianuarie 2009 și cele două propuneri au fost aprobate cu condiția ca respectivii candidați să prezinte documente suplimentare.

4.4. Contestații

Componenta pentru programul „Idei” a comitetului de examinare a contestațiilor[5] a tratat 276 contestații legate de propuneri prezentate în cadrul apelului privind granturile pentru cercetători debutanți din 2007 și 174 de contestații legate de propunerile prezentate în cadrul apelului privind granturile pentru cercetători confirmați din 2008. Aceste statistici reprezintă aproximativ 3 % și 8 % din propunerile prezentate în cadrul fiecăruia dintre cele două apeluri.

Comitetul de contestații a stabilit că 15 solicitări privind propuneri prezentate în cadrul apelului privind granturi pentru cercetătorii debutanți din 2007 și 14 solicitări privind propuneri prezentate în cadrul apelului privind granturi pentru cercetători confirmați din 2008 meritau o evaluare sau o reevaluare. Cu excepția a două cazuri, toate evaluările și reevaluările sunt, în prezent, încheiate. În niciunul dintre aceste cazuri examinate de comitetul pentru contestații nu a fost schimbată decizia anterioară.

4.5. Comunicare

În 2008 s-au făcut eforturi considerabile pentru a se comunica eficient activitățile ERC către comunitatea științifică și pentru a informa publicul larg cu privire la acestea. În cursul lui 2008 au fost puse la punct un număr de instrumente, produse și canale de comunicare cheie destinate informării cu privire la ERC.

La 7 octombrie 2008, a avut loc la Paris o conferință a ERC care s-a bucurat de un enorm succes. Conferința, intitulată „*Consiliul European pentru Cercetare pentru o politică de excelență: primii laureați deschid calea*”, a reprezentat totodată o evaluare a activităților de finanțare ale ERC în primul an de funcționare și a oferit posibilitatea unui număr de titulari ai unor granturi ERC pentru cercetători debutanți să își împărtășească experiențele. De asemenea, în cadrul strategiei sale de comunicare, inițial axată pe Statele Unite, ERC a participat la forumuri și convenții științifice de anvergură internațională.

4.6. Monitorizarea, evaluarea și estimarea impactului (MEEI) Programului specific „Idei”

Pe parcursul anului 2008 s-au luat măsuri pentru a se asigura că activitățile ERC sunt caracterizate de eficiență, transparență și responsabilitate, și că ERC se comportă ca o adevărată „organizație capabilă de învățare”, care își evaluează realizările pe bază curentă și își îmbunătățește și adaptează procedurile pe baza experienței.

De-a lungul anului, ERC a căutat să își dezvolte în continuare strategia de monitorizare, evaluare și estimare a impactului (MEEI) activităților sale și a efectelor sub raport științific. A fost creat un cadru care să încorporeze cerințele strategice ale ERC, responsabilitățile Consiliului științific, precum și obligațiile Comisiei de monitorizare și evaluare a implementării programului. Acest cadru ține seama de diferitele categorii de impact și de efecte posibile, precum și de o perspectivă largă și integrată asupra activității ERC.

---

[5] JO L 391 și JO L 400 din 30.12.2006 (regulile CE și, respectiv, Euratom) și corrigendumul pentru Euratom din JO L 54 din 22. 2.2007, p. 4.

4.6.1. Acțiuni de sprijin

Angajamentul de a lansa un apel pentru acțiuni coordonate de sprijin (*Co-ordinated Support Actions* – CSA) a fost inclus pentru prima dată în programul de lucru 2008. Primul apel CSA a fost lansat în iulie 2008, cu termen de prezentare a propunerilor – noiembrie 2008, în scopul reunirii unui portofoliu de proiecte, studii și inițiative asociate care să contribuie la monitorizarea, evaluarea și estimarea impactului ERC și al programului „Idei". Programul de lucru a inclus totodată acțiuni de sprijin pentru activități ale unor entități juridice specifice (denumite beneficiari) care să furnizeze sprijin președintelui Consiliului științific și vicepreședinților acestuia la locurile lor de muncă[6].

Au fost selectate două propuneri: una dintre acestea având obiectivul de a analiza impactul asupra cercetătorilor, organizațiilor de cercetare, instituțiilor de finanțare și structurilor de politici, iar cealaltă având obiectivul de studiere a impactului asupra dezvoltării carierei, instituțiilor gazdă, structurilor de cercetare și rezultatelor cercetării. Rezultatele au fost analizate în contextul descris anterior, iar în noiembrie 2008 a fost lansat un al doilea apel CSA, concentrat pe temele și domeniile „deficitare", pentru care, în apelul anterior, nu fuseseră selectate propuneri spre finanțare. Informațiile au fost diseminate comunității de evaluatori, iar la 16 septembrie s-a organizat o zi de informare la Bruxelles.

4.6.2. Revizuirea structurilor și mecanismelor

În afara evaluărilor curente, anexa I la decizia privind instituirea Programului specific „Idei" prevede următoarele:

> se va realiza o reexaminare independentă a structurilor și a mecanismelor ERC, având în vedere criteriile excelenței științifice, autonomiei, eficienței și transparenței, cu implicarea deplină a Consiliului științific. Această reexaminare va include procesul și criteriile de selecție pentru membrii Consiliului științific. Ea privește, în special, avantajele și dezavantajele unei structuri bazate pe o agenție executivă și unei structuri bazate pe articolul 171 din tratat. Pe baza reexaminării, aceste structuri și mecanisme ar trebui modificate, după caz. Comisia se va asigura că toate lucrările pregătitoare necesare, inclusiv orice propunere legislativă pe care o consideră necesară, sunt realizate și prezentate Parlamentului European și Consiliului, în conformitate cu tratatul, în vederea tranziției spre o nouă structură modificată necesară, cât mai curând posibil.

În cursul anului 2008, Comisia a prezentat o „Comunicare către Consiliu și Parlamentul european privind metodologia și termenii de referință pentru evaluarea structurilor și mecanismelor Consiliului European pentru Cercetare care urmează a fi efectuată de experți independenți"[7]. Evaluarea a avut loc în 2009.

---

[6] Aceste acțiuni de sprijin au urmat acțiunilor specifice de sprijin (*Specific Support Actions* – SSA) introduse cu un scop similar ca acțiuni pregătitoare în contextul celui de-al șaselea Program-cadru.

[7] COM(2008) 526.

5. ORGANIZAREA CONSILIULUI EUROPEAN PENTRU CERCETARE

5.1. Consiliul științific

În cursul anului 2008, trei membri ai Consiliului științific au demisionat[8] din motive personale. Comisia a creat un „comitet de identificare”[9] în vederea găsirii a trei noi membri ai Consiliului științific. Acestui comitet i s-a cerut, totodată, să formuleze recomandări cu privire la înlocuirea, pe viitor, a membrilor[10].

În cursul anului 2008, Consiliul științific s-a întrunit de cinci ori în sesiune plenară. Consiliul de administrație al ERC, instituit de Consiliul științific în vederea pregătirii reuniunilor Consiliului științific și a asigurării legăturii cu SSI, s-a reunit de șapte ori în cursul anului. Totodată, Consiliul științific s-a întrunit în cadrul unei reuniuni informale pentru a aborda aspecte de strategie, în cursul căreia s-au discutat experiența câștigată în primii trei ani de activitate a Consiliului științific, precum și orientările strategice viitoare.

5.2. Înființarea Agenției Executive a ERC ca SSI

Decizia de înființare a ERC impune ca SSI să fie o structură externă, responsabilă cu toate aspectele legate de implementarea administrativă și executarea programului, în conformitate cu programul de lucru. SSI va desfășura, în particular, procedurile de evaluare, evaluările *inter pares* și procesul de selecție, în conformitate cu principiile stabilite de Consiliul științific, și va asigura administrarea financiară și științifică a granturilor.

În 2007, s-a luat decizia de îndeplinire a cerinței privind caracterul de structură externă al SSI prin crearea unei agenții executive, înființată oficial prin Decizia Comisiei din 14 decembrie 2007[11] în conformitate cu statutul general al agențiilor executive[12]. Totodată, o analiză costuri-beneficii a arătat că optându-se pentru o agenție executivă se pot reduce costurile administrative estimate de la 5 % cum s-a prevăzut inițial în decizia de instituire a Programului specific „Idei” la 3,5 % – proporție care permite o comparație favorabilă cu agenții de finanțare similare.

5.2.1. Actul de delegare

Actul de delegare a fost adoptat de Comisie în luna octombrie 2008, delegându-se Agenției Executive a ERC competențele legate de îndeplinirea sarcinilor impuse de implementarea

---

8 Aceștia au fost Prof. Paul J. Crutzen, Prof. Lord May de la Oxford și Prof. Manuel Castells.

9 Membrii acestui comitet au fost Prof. Eero Vuorio (cancelar al Universității din Turku), în calitate de președinte al comitetului și Prof. Hélène Ahrweiler (rector onorific și cancelar al Academiei din Paris), Prof. Zita Aušrelė Kučinskienė (decan al Facultății de Medicină, Universitatea din Vilnius) și Prof. Arnold Schmidt (Profesor la Universitatea de Tehnologie din Viena), în calitate de membri.

10 Anunț pe fluxul de știri pe site-ul *EU Research*: Set up of the ERC Identification Committee. Brussels, 23 September 2008 (*Crearea „comitetului de identificare”*) (http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=newsalert&lg=en&year=2008&na=na-230908)

11 2008/37/CE: Decizia Comisiei din 14 decembrie 2007 de instituire a Agenției executive a Consiliului European pentru Cercetare pentru gestionarea programului comunitar specific Idei în domeniul cercetării de frontieră, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 58/2003 al Consiliului (OJ L 9, 12.1.2008, p. 15).

12 Regulamentul (CE) nr. 58/2003 al Consiliului din 19 decembrie 2002 de stabilire a statutului agențiilor executive cărora urmează să li se încredințeze anumite sarcini în gestionarea programelor comunitare (JO L 11, 16.1.2003, p. 1).

programului, precum și acordarea de sprijin Consiliului științific[13]. Alte sarcini specifice includ planificarea și desfășurarea activităților de informare, comunicare și diseminare, autoritatea de numire a experților pentru evaluarea propunerilor, precum și semnarea acordurilor de finanțare.

5.2.2. Înființarea Comitetului director

Înființarea unui comitet director este prevăzută în cazul tuturor agențiilor executive[14], acesta fiind responsabil, în special, de adoptarea programului de lucru și a bugetului administrativ ale agenției în fiecare an. Comitetul director al Agenției Executive a ERC a fost înființat în 2008 printr-o decizie a Comisiei[15], iar componența acestuia reflectă trăsăturile specifice ale ERC. Comitetul director al Agenției Executive a ERC este constituit din trei reprezentanți ai Comisiei și din doi reprezentanți ai comunității științifice, dintre care unul este membru al Consiliului științific, iar secretarul general al ERC are statut de observator.

5.2.3. Acordarea autonomiei administrative

Până la acordarea autonomiei administrative agenției, în conformitate cu decizia de înființare a ERC, funcțiile de SSI au fost asigurate de un serviciu specializat al Comisiei: Direcția S din DG Cercetare[16]. Începând din 2008, s-au realizat progrese considerabile în direcția înființării și punerii în funcțiune oficiale a agenției, atât în ceea ce privește cadrul juridic și administrativ al agenției, cât și în ceea ce privește transferarea către agenție a sarcinilor Direcției S.

5.3. Secondarea și angajarea de personal

Primele apeluri la exprimarea interesului și primele anunțuri de posturi vacante au fost publicate în 2008 în vederea angajării sau secondării de personal pentru profilurile și posturile disponibile în cadrul agenției. În acest mod, s-a asigurat în mod constant completarea personalului Agenției executive a ERC și, până la sfârșitul anului, 61 de membri ai personalului și-au luat deja în primire posturile pentru a-și desfășura activitatea alături de personal din Direcția S din DG Cercetare. În afară de aceștia, 11 responsabili științifici au fost „împrumutați” agenției de către aceeași direcție generală. Angajările și secondările s-au efectuat într-un asemenea ritm că s-a reușit mai mult decât compensarea reducerii de personal din Direcția S pe parcursul aceleiași perioade de timp.

---

13 *Commission Decision of 8/X/2008 delegating powers to the European Research Council Executive Agency with a view to performance of tasks linked to implementation of the specific programme Ideas in the field of research comprising in particular implementation of appropriations entered in the Community budget*. (Decizia Comisiei din 8.10.2008 de delegare către Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare a competențelor în vederea îndeplinirii sarcinilor legate de implementarea Programului specific „Idei” în domeniul cercetării, curpinzând, în special, implementarea creditelor prevăzute în bugetul comunitar) C(2008) 5694 (nepublicată).

14 Articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 58/2003 al Consiliului din 19 decembrie 2002 de stabilire a statutului agențiilor executive cărora urmează să li se încredințeze anumite sarcini în gestionarea programelor comunitare (JO L 11, 16.1.2003, p. 1).

15 Decizia Comisiei de numire a cinci membri și a unui observator în comitetul director al Agenției Executive a Consiliului European pentru Cercetare, C(2008) 5132 (nepublicată).

16 Agenției i-a fost acordată autonomia administrativă la 15 iulie 2009.

În acest mod nu s-a înregistrat nicio perturbare a bunului mers al implementării programului, în timp ce capacitatea administrativă a agenției s-a extins și s-a consolidat în vederea obținerii autonomiei în 2009[17].

5.3.1. Funcționari secondați în interesul serviciului

Jack Methey, directorul Direcției S, a fost numit director *ad interim* al Agenției executive a ERC[18] până la numirea directorului agenției.

În afara postului de director, se are în vedere ocuparea altor 19 alte posturi din agenție cu funcționari secondați de Comisie în interesul serviciului: 16 la nivel de management și trei pe posturi care nu sunt de management. În cursul anului au fost publicate anunțuri privind disponibilitatea acestor posturi și, până la sfârșitul anului 2008, a fost ocupat unul dintre posturile de management.

5.3.2. Agenți temporari angajați prin procedură externă

Pe posturile cheie cu caracter științific, operațional și administrativ vor fi angajați agenți temporari recrutați prin procedură externă. Toate cele 80 de posturi de agenți temporari au fost publicate în 2008, iar procedurile de selecție pentru majoritatea acestora era destul de avansate la sfârșitul anului. Deoarece durata procesului de recrutare a acestei categorii de personal este lungă, primii agenți temporari și-au luat în primire posturile în agenție la începutul anului 2009.

5.3.3. Agenți contractuali

Au fost angajați agenți contractuali care să îndeplinească o gamă largă de sarcini sub supervizarea agenților temporari.

5.3.4. Experți naționali secondați

Experților naționali secondați din Direcția S li s-a oferit posibilitatea de a se transfera la agenție. Până la sfârșitul anului 2008, unsprezece experți acceptaseră această ofertă.

5.4. Sediul

S-a obținut un sediu separat pentru ERC la Bruxelles, în clădirea „Covent Garden” din apropierea Gării de Nord și a Grădinii Botanice, în care va avea sediul, de asemenea, Agenția Executivă pentru Cercetare (AEC), care administrează alte programe specifice din PC7. În acest sediu se află în prezent birourile personalului agenției și al secretarului general al ERC și se găzduiesc, de asemenea, reuniunile pentru evaluările *inter pares* ale Consiliului științific.

Se așteaptă ca întreg personalul agenției executive a ERC să se mute în noile birouri până la sfârșitul anului 2009.

---

17 A se vedea secțiunea 5.2.3.

18 Decizie luată la cea de-a 1839-a reuniune a Comisiei, desfășurată la 16 iulie 2008.

6. CONCLUZII ŞI PRIVIRE DE PERSPECTIVĂ ASUPRA ANULUI 2009

Principalele evoluții de natură juridică și operațională privind Agenția executivă a ERC au progresat în mod considerabil pe parcursul anului 2008 urmând ca agenția să devină autonomă în 2009. Colaborarea eficace cu Consiliul științific a reprezentat un factor cheie. Angajarea și secondarea de personal în cadrul agenției au avansat și au fost impulsionate, recuperându-se întârzierile inițiale înregistrate din cauza interesului mare manifestat și răspunsurilor foarte numeroase primite în urma primelor apeluri pentru propuneri.

Schemele de granturi ale ERC se vor dezvolta pe viitor astfel încât să se garanteze promovarea în continuare a excelenței de către acestea, precum și administrarea lor eficientă. Se examinează măsuri destinate să crească atractivitatea UE și a țărilor asociate pentru cercetători din țări terțe. Se au în vedere, totodată, adaptări și măsuri de promovare astfel încât să se îmbunătățească participarea cercetătorilor femei. Consiliul științific a fost de acord să consolideze în continuare dispozițiile din programul de lucru care iau în considerare întreruperile în carieră în cadrul experienței profesionale a cercetătorilor femei.

ERC dorește totodată ca finanțarea să nu se limiteze doar la țările și regiunile cele mai bogate din Europa. Se așteaptă ca instituțiile gazdă să facă eforturile necesare, în cadrul oferit de modelul de acord de finanțare ERC și de alte posibilități legale și administrative, pentru atragerea și păstrarea cercetătorilor și oamenilor de știință al căror nivel științific îi recomandă pentru granturi ERC.

În același timp, se așteaptă de la instituțiile gazdă să aloce resursele granturilor ERC către îndeplinirea obiectivelor proiectelor specifice de cercetare. Granturile ERC trebuie să sprijine excelența științifică pe întreg teritoriul Uniunii Europene și al țărilor asociate, inclusiv în acele țări și regiuni mai puțin înzestrate din punct de vedere al echipamentelor și infrastructurii de cercetare. Prin aceste mijloace, ERC poate complementa eforturile instituțiilor gazdă de dezvoltare și consolidare a excelenței pe întreg teritoriul Europei.

Se vor îmbunătăți eficacitatea și eficiența prin monitorizare și evaluare și, în special, prin revizuirea structurilor și mecanismelor ERC. ERC se vede pe sine drept o „organizație capabilă de învățare”, astfel că experiența câștigată până în prezent îi va fi utilă pentru realizarea evaluării, un exercițiu important, care trebuie finalizat în cursul mandatului actualului Colegiu al Comisarilor.